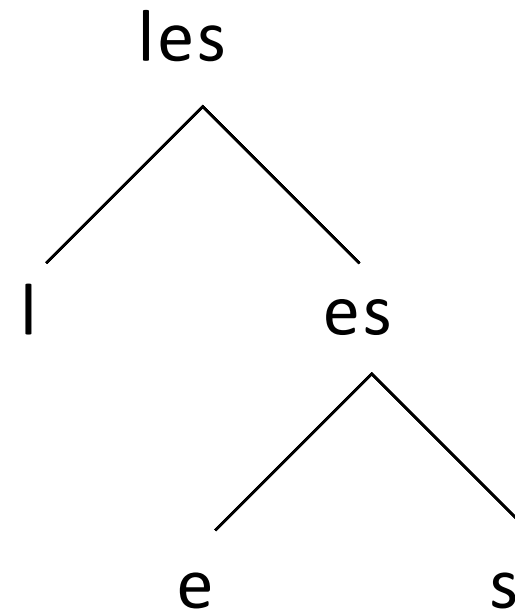
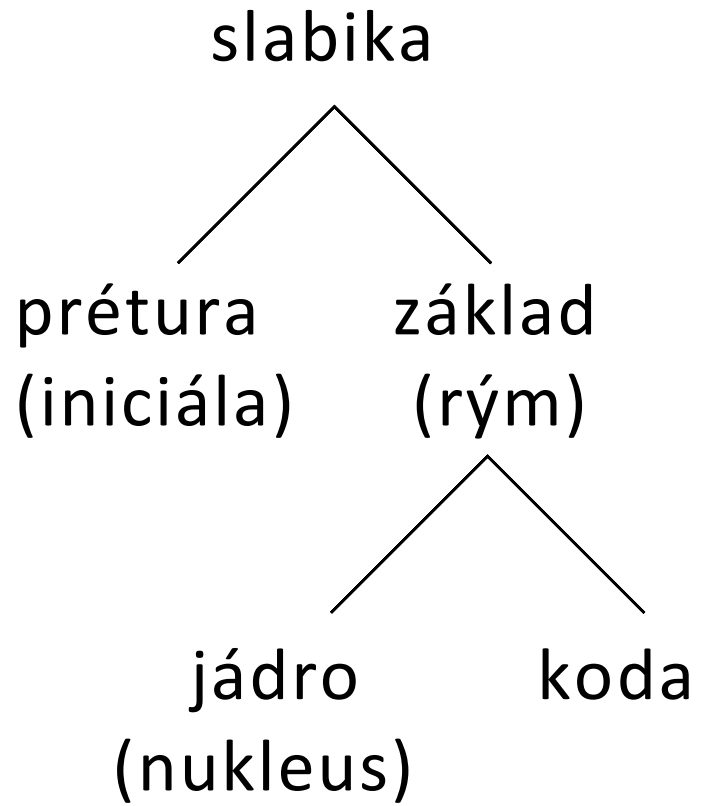

Slabika

- Základní jednotka organizace řeči.
- *Segmentální aspekt*: Je možné ji rozdělit na vnitřně strukturovaný a sepjatý soubor segmentů.
- *Suprasegmentální aspekt*: Základní jednotka, na kterou se vážou suprasegmentální jevy (přízvuk, tóny).
- *Fonologický aspekt*: Jednotka, kterou lze efektivně vyjádřit pravidla výskytu a spojování segmentů a pravidla výskyt suprasegmentální jevů.

Sonoritní uspořádání segmentů

- a) Sonorita segmentů stoupá směrem k jádru.
- b) Jádro je segment s největší sonoritou.

Stupeň	Třída	Akustické vlastnosti
5	vokály	vyrýsovaná formantová struktura, silná tónová složka, úzká formantová pásma
4	glajdy	podobné jako vokály, ale absence stabilní artikulační fáze, nižší amplituda
3	likvidy	v důsledku slepé větve výraznější redukce vyšších frekvencí, přítomnost antiformantu
2	nazály	nazální brum, nazální formant, antiformanty, vyšší frekvence výrazně utlumeny
1	obstruenty	šum či ticho, minimální tónová složka, absence formantové struktury

Sonoritní uspořádání segmentů

- Příklady: [tremp], [tɾn]
- Silná tendence, ale nikoliv bezvýjimečné pravidlo!
- V jazycích existují různé výjimky
- V češtině např. [rtɪ], [lvɪ]
 - *Pobočné slabiky*: Segmenty s vyšší sonoritou než okolní segmenty bet schopnosti tvořit samostatnou slabik.

Jazyky se od sebe liší v tom

1) kolik a jaké konsonanty mohou stát v préture a kodě

čeština

- prétura max. 5 konsonantů
[fskvjɛt] *vzkvět*
- kombinace [tl], [dl] možné
(*tlak, dluh*), ale i [pl], [kl]
(*plat, klas*)

angličtina

- prétura max. 3 konsonanty
[strikt] *strict*
- kombinace [tl], [dl] nemožné
(ale např. [pl] a [kl] možné:
please, clip)

2) jaké hlásky mohou tvořit jádro slabiky

<i>pouze vokály</i>	<i>vokály a konsonanty</i>	<i>pouze konsonanty</i>
<ul style="list-style-type: none"> • polština • francouzština 	<ul style="list-style-type: none"> • čeština [v_lk] <i>vlk</i>, [p_rst] <i>prst</i> • angličtina [bʌt_n] <i>button</i> 	??

jazyk tashlhiyt (berberský jazyk, Maroko)

[t_sk_ft_st_t] „vysušil jsi to“

chorvatština (2 slabiky)

rđav „špatný“ [r_đzav]

čeština (1 slabiky)

rty [rtɪ]

Druhy slabik

a) podle povahy slabičné kody

otevřené slabiky = slabiky bez kody ([to], [ja:])

zavřené slabiky = slabiky s kodou ([les], [past])

b) podle povahy slabičného rýmu

Váha slabiky / slabičná váha

Komplexnost slabičného rýmu

$\bar{V}C$

\bar{V}

VS

VO

V

těžší

lehčí

\bar{V} = dlouhý vokál nebo diftong

V = krátký vokál

S = sonora

O = obstruent

Váha slabiky může být relevantní pro popis

1) Umístění přízvuku

3) Metriky v poezii

2) Umístění tónu

4) Minimální struktury slova